

Vuosikertomus 2014

Sisällysluettelo

1.	Aluejohtajan katsaus	1
2.	Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry	3
3.	Toiminnan avainluvut	4
4.	Liikunnallinen elämäntapa	5
4.1.	Lasten ja nuorten liikunta	5
	4.1.2. Liikkuva päivähoito	
	4.1.3. Liikkuva koulu	
	4.1.4. Vierumäen Leiritulet -liikuntaleiri	
	4.1.5. PHLU:n Joulumaa	
	4.1.6. Nuorten arkeen lisää aktiivisuutta - esiselvityshanke	
4.2.	Aikuis- ja terveystoiminta	10
	4.2.1. KKI -toiminta	
	4.2.2. Liikuntaneuvonta	
	4.2.3. Henkilöstöliikunta	
	4.2.4. Hyvinvointia ja liiketoimintaa retkeilyreitistöistä -hankkeessa.	
5.	Menestyvä urheilu	14
	5.1. Valmentaja- ja ohjaajakoulutukset	
	5.2. Seuramentoroinnilla lisää liikettä maakuntaan -projekti	
	5.3. Liikunnan ja urheilun palvelukeskusten rakentaminen alueille	
	5.4. Täydellinen liikuntakuukausi - Lahti MM 2017 yhteistyö	
	5.5. Liikunnalla tukea työelämään LITTI -hanke	
	5.6. Päijät-Hämeen Urheilugaala	
6.	Vaikuttaminen ja kuntayhteistyö	19
7.	Tukipalvelut	20
8.	Hallinto	21
9.	Talous	22
10	Henkilöstö	24
11.	Liitteet	27
	11.1. PHLU:n ohjaus ja työryhmät vuonna 2014	
	11.2. PHLU:n koulutus	
	11.3. PHLU:n tapahtumat	
	11.4. PHLU:n ansiomerkit	
	11.5. PHLU:n jäsenet	

1. Aluejohtajan katsaus

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:ssä on vahvaa alueellista osaamista seura- ja järjestötoiminnan, lasten ja nuorten sekä aikuisten liikunnan sektorilla. Osaamista löytyy myös edunvalvonta-, olosuhde-, talous-, hanke- ja viestintäasioissa. PHLU:ssa tätä osaamista halutaan viedä eteenpäin laaja-alaisesti koko alueen liikunta- ja urheilutoiminnan kehittämiseksi yhteistyössä muiden kumppaneiden ja toimijoiden kanssa.

Strategia

Jäsenille ja sidosryhmille syksyllä tehdyn kyselyn mukaan PHLU:n toimintaan ollaan tyytyväisiä, PHLU:lta pidetään luotettavana kumppanina ja toimintaa arvostetaan. Kyselyssä nousi kuitenkin esiin myös tarpeita ja toiveita toiminnan kehittämiseksi. Näitä kehittämistarpeita on nostettu esiin syksyllä käynnistyneessä strategiatyössä.

Strategiatyö tulee toimimaan hyvänä pohjana valtakunnallisten ja alueellisten osaamis- ja palvelukeskusten työstössä. Tavoitteena tässä valtakunnallisessa, Valo ry:n koordinoimassa kehittämistyössä on tuoda palvelut jatkossa lähelle käyttäjiä laadukkaasti ja tehokkaasti yhteistyössä toteutettuna. PHLU:ssa asiaa on lähdetty valmistelemaan käynnistämällä Päijät-Hämeen Urheiluakatemiaa kanssa yhdistymisneuvottelut ja käynnissä on myös alueellinen pilotti lajien välisen yhteistyön lisäämiseksi.

Toiminta ja talous

Liikunta- ja urheilukentällä eletään edelleen muutoksen ja murroksen aikaa. Perustoiminta on kuitenkin pyritty pitämään vakaana ja toiminnallisesti vuosi on mennyt hyvin. PHLU on auttanut alueen seuroja kehittämään toimintaansa koulutuksen, verkostotapaamisten, konsultoinnin sekä työllistämisen tukitoimien avulla. Lasten ja nuorten liikunnan saralla liikunnan suosituksia on jalkautettu päiväkoteihin ja kouluihin koulutus-, mentorointi- ja verkostotyöllä. Vierumäen Leiritulet –liikuntaleirin markkinointikiertueella kouluissa liikutettiin yli 5000 lasta ja leirillä yli 650 lasta ja nuorta. Aikuisliikunnassa painopiste oli Kunnossa kaiken ikää -toiminnassa, liikuntaneuvonnassa ja henkilöstöliikunnassa.

Perustoiminnan lisäksi alueellista liikunta- ja urheiluseuratoimintaa kehitettiin erilaisilla hankkeilla. Toimintavuoden aikana jatkui Seuramentoroinnilla lisää liikettä maakuntaan -projekti, Maakunnallinen liikuntaneuvonta -projekti sekä Liike Elämään -hanke.

Lisäksi PHLU oli osatoteuttajana Lahden Ammattikorkeakoulun Hyvinvointia ja liiketoimintaa retkeilyreitistöistä -hankkeessa.

Uutena hankkeena vuoden alussa käynnistyi kolmevuotinen, Päijät-Hämeen alueen suurin työvoimapolitiittinen hanke Liikunnalla tukea työelämään LITTI. Vuoden aikana toteutettiin myös nuorten arkeen lisää aktiivisuutta -esiselvityshanke. LITTI -hankkeen myötä PHLU:ssa maksetaan kuukausittain palkkaa yli 100 työntekijälle. PHLU:n onkin nykyään merkittävä työllistäjä ja palkanmaksaja alueella.

Taloudellisesti vuosi oli edelleen tiukka. Useamman alijäämäläisen vuoden jälkeen talous saatiin kuitenkin käännettyä oikeaan suuntaan. Vuonna 2014 PHLU:n liikevaihto oli 1 040 099,10 euroa ja talous oli 572,65 euroa ylijäämäinen.

Tulevaisuus

PHLU:n toiminnan perusajatuksena on paikallistason urheilu- ja seuratoiminnan tukeminen ja liikkeen lisääminen. Tavoitteena on, että seuroilla ja muilla paikallisilla toimijoilla on entistä paremmat edellytykset tuottaa laadukkaita ja monipuolisia liikuntapalveluja jäsenistölle ja kuntalaisille myös tulevaisuudessa. Tavoitteena on, että alueella on menestystä ja ammattimaisuutta urheilu- ja seuratoiminnassa ja lisää liikettä kaikissa ikäryhmissä. Tähän tavoitteeseen pyritään tuottamalla palveluja jatkossa entistä enemmän asiakkaiden tarpeiden ja kysynnän mukaan tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden ja palveluntuottajien kanssa.

Ensimmäinen vuosi aluejohtajana meni toiminnan ja toimintaympäristön kartoittamiseen. Nyt strategiatyön myötä on toiminnan aikana.

Kiitän kaikkia jäseniä, kumppaneita ja toimijoita hyvästä yhteistyöstä! Kiitos myös PHLU:n henkilökunnalle, hallitukselle ja oto-kouluttajille ja -toimijoille hyvästä työstä alueellisen liikunnan ja urheilun eteen!

Terveisin

Mai-Brit Salo

Aluejohtaja,

Maakunnallisen liikuntaneuvonta – projektin projektipäällikkö

2. Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry

Missio:
"Autamme urheiluseuroja ja muita liikuntatoimijoita liikuttamaan ihmisiä."

Visio:
"Olemme haluttu ja arvostettu liikuntavaikuttaja. Alueellamme on osaavimmat urheiluseurat ja liikuntatoimijat sekä riittävästi liikkuvat ihmiset."

PHLU:n
Jäsenmäärä on yli **200**.

Toiminta-alueeseen kuuluu **18** kuntaa.

Lahden toimistossa työskentelee **17** henkilöä.

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry, PHLU, on 27.5.1997 perustettu itsenäinen liikunnan aluejärjestö, jonka toimisto sijaitsee Lahdessa. PHLU on yksi viidestätoista Suomessa toimivasta liikunnan aluejärjestöstä ja Valtakunnallisen liikunta- ja urheiluorganisaation, Valo ry:n jäsen. PHLU:n jäsenistö koostuu pääasiassa urheiluseuroista. Vuonna 2014 jäseniä oli yhteensä 208.

PHLU:n on alueellinen palvelujärjestö, jonka tehtävänä on kehittää ja tuottaa liikuntaa ja urheilua tukevia palveluita sekä edistää liikuntakulttuuria ja liikunnallista elämäntapaa.

PHLU:n perustoiminta ja palvelut on kohdistettu toimialoittain lasten ja nuorten liikuntaan, aikuisten liikuntaan sekä seura- ja järjestötoimintaan. Perustoiminnan lisäksi PHLU tekee liikunnan ja urheilun edunvalvonta- ja vaikuttamistyötä, työllistää, kehittää maakunnallista liikuntaneuvontaa ja henkilöstöliikuntaa tukevaa toimintaa hankerahoituksilla ja tarjoaa taloushallinnon palveluita jäsenistölleen sekä ylläpitää yhteistyöverkostoja. Toiminta koostuu koulutus- ja konsultointipalveluista, seurapalveluista, leiri- ja tapahtumajärjestelyistä, eri toimialojen tuotekohtaisista palveluista ja viestinnästä.

PHLU:n toimita-alueeseen kuuluu 18 kuntaa, joissa on yhteensä noin 240 000 asukasta. Kunnat ovat Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Hämeenkoski, Iitti, Joutsa, Kuhmoinen, Kärkölä, Lahti, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Nastola, Orimattila, Padasjoki, Pertunmaa ja Sysmä.

Valtakunnallisesti yhteistyötä tehdään Valo ry:n, Opetus- ja kulttuuriministeriön, muiden liikunnan aluejärjestöjen, Kunnossa Kaiken Ikää (KKI) -ohjelman ja lajiliittojen kanssa. Paikallistasolla tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat urheiluseurat, kunnan eri hallintokunnat, Päijät-Hämeen Urheiluakatemia, urheiluopistot, oppilaitokset, maakuntaliitto, Hämeen ELY-keskus sekä muut liikunnan parissa työskentelevät yhteistyötahot ja -toimijat.

3. Toiminnan avainluvut

Koulutukset, tapahtumat ja tilaisuudet 2014		
	Tilaisuuksien määrä	Osallistujien määrä
LASTEN JA NUORTEN LIIKUNTA		
Varhaiskasvatukseen liittyvät koulutukset	13	184
Koulupäivään liittyvät koulutukset	25	456
Muut koulutukset	5	238
Leiri	1	676
Tapahtumat	33	7171
Verkostotapaamiset	3	24
Mentoroinnit	10	42
Muut kehittämistilaisuudet	4	22
YHTEENSÄ	94	8813
AIKUIS- JA TERVEYSLIIKUNTA		
Henkilöstöliikunnan koulutukset	11	109
Liikuntaneuvonnan koulutukset	5	85
Tapahtumat	27	3072
Liikuntaneuvonnan asiakkaat	381	381
*yksittäiset käyntimäärät	832	832
Liikuntaryhmät	62	
*liikuntaryhmien asiakasmäärät		586
Verkostotapaamiset	38	543
Konsultoinnit	54	99
Muut kehittämistilaisuudet	86	1518
YHTEENSÄ	1496	7225
SEURA- JA JÄRJESTÖTOIMINTA		
Valmentaja- ja ohjaajakoulutukset	46	517
Seurahallinnonkoulutukset	4	53
Muut koulutukset	3	85
Verkostotapaamiset	3	36
Tapahtumat	1	244
Muut kehittämistilaisuudet	4	330
Järjestöihin työllistetyt/LITTI		240
Haastattelut ja tapaamiset/LITTI	840	1302
YHTEENSÄ	901	1650

Osallistujamäärät kasvoivat vuoteen 2013 verrattuna!

Vuonna 2014 PHLU koulutti 1727 henkilöä ja liikutti 72 tapahtumassa 11 163 henkilöä.

Vuonna 2013 PHLU koulutti 1315 henkilöä ja liikutti 39 tapahtumassa 5443 henkilöä.

4. Liikunnallinen elämäntapa

4.1. Lasten ja nuorten liikunta

Lasten ja nuorten liikunnassa PHLU tarjosi monipuolisia työvälineitä lasten ja nuorten liikuntaa järjestäville tahoille. Työtä tehtiin pääsääntöisesti koulutuksien, tapahtumien ja konsultoinnin avulla.

PHLU vastasi alueellaan valtakunnallisesta lasten ja nuorten liikuntaohjelman toteutuksesta. Lasten ja nuorten liikuntaohjelman toimenpiteillä kehitetään liikunnan laatua ja monipuolisuutta lasten eri toimintaympäristöissä.

PHLU:n yhteistyötahot lasten liikunnassa ovat alueen kunnat, Valo ry, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, oppilaitokset, urheiluseurat, partiolaiset ja muut lasten liikuntaa edistävät tahot.

Lasten ja nuorten liikunnan toimialasta vastasi aluekehittäjä Krista Pöllänen. Käytännön työssä kouluttajina ja asiantuntijoina PHLU:n lasten ja nuorten liikunnan parissa toimivat liikunnanohjaaja Heidi Mälkönen ja kuusi oman toimen ohella toimivaa kouluttajaa ja mentoria. Koko PHLU:n henkilöstö on mukana järjestämässä toimialan tapahtumia.

4.1.2. Liikkuva päivähoito

Lasten liikuntasuosituksen täyttymistä päivähoitossa tuettiin päivähoiton henkilöstön liikuntaosaamisen lisäämisellä ja liikuntavastaavien verkostotapaamisten avulla. Lisäksi yksiköitä konsultoitin mm. sisä- ja ulkoliikuntaolosuhteiden osalta. Uutena koulutussisältönä järjestettiin Havainnoista liikkeeksi – koulutusta motoristen taitojen havainnointiin.

Kuntia kannustettiin hakemaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston lasten ja nuorten liikunnan paikallista kehittämistukea myös pienten lasten liikunnan edistämiseen. Alueemme kunnista Heinola ja Iitti saivat hankeavustusta.

Moniammatillisen työryhmän tuotoksena syntyi Lahdessa puuhakirja päivähoitoikäisten lasten terveiden elintapojen edistämiseksi. Olimme tuottamassa tähän liikuntaan liittyviä osioita.

Lisäksi PHLU oli mukana toteuttamassa monipuolisen liikunnan toimintapistettä FC Reippaan järjestämässä Päivis-futis tapahtumassa Lahdessa keväällä.

4.1.3. Liikkuva koulu

Alueen kuntia autettiin hakemaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämää lasten ja nuorten liikunnan kehittämisavustusta sekä Liikkuva koulu – hankeavustusta. Kunnista Asikkala, Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahti, Nastola ja Orimattila saivat hankerahoitusta lasten päivittäisen liikunnan lisäämiseksi ja pääpainona näissä kehittämishankkeissa oli koulupäivän liikunnallistaminen.

Vuoden aikana näitä avustusta saaneita kuntia ja kouluja tuettiin mentoroinnin ja koulutuksen avulla. Mentorit antoivat hankkeille erilaisia työkaluja koulupäivän liikunnallistamiseen ja auttoivat lisäämään yhteistyötä kunnan muiden Liikkuvien koulujen kanssa. PHLU:lla on kaksi oto-mentoria, jotka ovat osallistuneet myös Valon ja Liikkuvan koulun järjestämiin mentorikoulutuksiin.

Näissä kunnissa tapahtui paljon hyviä toimintoja lasten liikunnan lisäämiseksi. Välkäräkoulutukset jatkuivat, kerhotoimintaa kehitettiin, hankekohtaiset liikuntakoordinaattorit toimivat koulujen tukena, liikuntavälineitä hankittiin, koulupäivien rakennetta muutettiin, pitkille välitunneille järjestettiin turnauksia ja muuta toimintaa, opettajien täydennyskoulutusta järjestettiin, iltapäivätoiminnan liikunnan toteuttamista mietittiin ja urheiluseuroja houkuteltiin mukaan koulupäivään. Lisäksi keskusteltiin koulumatkoista, liikunnan olosuhteista, tiiviimmästä yhteistyöstä vanhempien kanssa, opettajien omasta aktiivisesta arjesta sekä koulujen yhteistyöstä kunnan sisällä. Koulun henkilökuntaa kannustettiin alueen koulutusten lisäksi osallistumaan erilaisiin seminaareihin, niin alueelliseen AVI:n järjestämään seminaariin Riihimäelle kuin valtakunnalliseen Liikkuva koulu – seminaariin Helsinkiin. Uutena koulutussisältönä opettajille tuli Toiminnallisen oppimisen – koulutus.

Myös alueen sivistystoimenjohtajille viestittiin liikunnan tärkeydestä.

Yläkouluja kannustettiin osallistumaan valtakunnalliseen #munliike – kampanjaan keväällä 2014. Kahdeksan yläkouluja alueeltamme osallistui tähän kampanjaan. Kampanjan aikana viritettiin keskustelua ja ideoitiin toimenpiteitä yläkoululaisten koulupäivän aktivoimiseksi. Nuoret osallistuivat ensin vertaisohjaajakoulutukseen, jossa he suunnittelivat toimenpiteitä aktiivisemmän arjen puolesta yhdessä opettajan kanssa. Kevään kolmen viikon mittaiselle kampanja-ajalle syntyi nuorten toimesta pallon pumppaus tapahtumia, erilaisia turnauksia, liikunnallisia aamunavauksia, jalkapallotempauksia, jne. Liikkumaan innostava väline tänä vuonna oli jalkapallo, joita jokainen osallistuva koulu sai 150 kpl.

Opettajien tietoisuutta lasten päivittäisen liikunnan lisäämisen keinoista ja tukimahdollisuuksista lisättiin myös PHLU:n messuosastolla Lahden ja Iitin harrastemessuilla syksyllä 2014.

***Vuonna 2014
leirille osallistui
676 leiriläistä ja
noin 120 ohjaajaa.***

***Vuonna 2013
leirille osallistui
492 leiriläistä.***

4.1.4. Vierumäen Leiritulet -liikuntaleiri

Vierumäen Leiritulet – liikuntaleiri tarjosi jälleen liikunnan iloa ja elämyksiä 8-14 – vuotiaille tytöille ja pojille Suomen urheiluopistolla kesäkuun ensimmäisellä viikolla. Leiriläiset osallistuivat 22 ryhmään ja lisäksi aikuisille ja lapsille oli vuorokauden mittaisia perheleirejä tarjolla kaksi. Kaikki leiriläiset, 676 hlöä ja n. 120 ohjaajaa yöpyivät perinteisesti teltoissa.

Leirin teemana oli - lapsella on oikeus liikkua. Vierumäen Leiritulet oli yksi Lahden Unicef-kaupunki 2014 teemavuoden tapahtumista. Iloessa joukossa nähtiin niin leirimaskotit Ilveri ja Vilperi kuin joukko paikallisia urheiluvieraitakin. Leiri onnistui hyvin ja sääkin suosi liikkujia.

Ryhmät jaettiin tason ja iän mukaan. Ryhmittäin osallistujamäärät olivat seuraavat:

Ryhmä	8-11 –v.	12-14 –v.	10-14 –v.
budo&stunt	24	11	
cheerleading	23	27	
jalkapallo	23	16	
lajimix (10 ryhmää)	119	73	
palloilu	25	13	
ringette			21
salibandy	22	23	
seikkailu	16	17	
tanssi	25	16	
telinevoimistelu&voimistelu	25	16	
yleisurheilu	13	4	
perheleiri	3.-4.6. (3-4 v.)		8+8 osallistujaa
	4.-5.6. (5-7 v.)		14+14 osallistujaa

Lajimixin lajikokeiluina olivat ampumahiihto, kamppailu, käsipallo, lacrosse, rullaluistelu, salibandy, tanssi, uinti ja zumba.

Perheen pienimmätkin pääsivät mukaan leirille oman aikuisen kanssa. Vuorokauden mittaiselle leirille osallistui yhteensä 44 leiriläistä, lapset olivat iältään 2-7 – vuotiaita.

Leirin markkinointikiertue toteutettiin 30 koulussa ja lisäksi markkinointiin leiriä Lasten Finlandian oheistapahtumassa. Kiertueen aikana liikutettiin yli 5000 alakouluikäistä lasta.

Päyhteistyökumppanit 2014 olivat Suomen Urheiluopisto, Etelä-Suomen Sanomat ja Lammin Osuuspankki. Lisäksi leiriohjelmalla ja lajeja olivat toteuttamassa Capoeira Força Natural, Lacrosse Lahti, Lahden Judoseura, Lahden kaupungin liikuntapalvelut, Lahden Uimaseura, Lahti Unicef kaupunki 2014, Lahti Yoko Aikikai, Nick´s Dance Sport, Orimattilan Pedot, Parkour Akatemia, Päijät-Hämeen Salibandyseura, Päijät-Häme Panthers, Salpis, Sports 4Fun, Suomen Ampumahiihtoliitto, Suomen Käsipalloliitto, Suomen Luisteluliitto, Suomen Painonnostoliitto, Vaellustalli Toreson

Kuntayhteistyötä tehtiin Kärkölän, Myrskylän ja Pertunmaan kanssa, jotka olivat tukemassa kuntien lapsia leirikustannuksissa. Lisäksi oppilaitosyhteistyötä leirin toteuttamisessa lisättiin.

4.1.5. PHLU:n Joulumaa

PHLU:n Joulumaa toteutettiin yhteistyökumppaneiden kanssa ma 1.12.2014 klo 17–19 Lahden Urheilukeskuksessa. Lämminhenkiseen lapsiperheille suunnattuun tapahtumaan osallistui 950 liikkujaa. Tapahtuma toteutettiin joulupolkuna, jonka varrella oli alueemme toimijoiden liikunnallisia toimintapisteitä. Tapahtuma onnistui hyvin ja sai paljon positiivista palautetta osallistujilta. Kiitosta tuli niin tunnelmasta, järjestelyistä, reitistäkin kuin toimijoiden mielenkiintoisista pisteistäkin. Uusia toimijoita saatiin kiitettävästi mukaan tapahtuman toteuttajiksi.

Lämmintä joulumieltä kanssamme olivat välittämässä: Lahden VPK – paloauto, Päijät-Hämeen Allergia- ja Astmayhdistys ry – Petteri Punakuononpaja, FC Reipas – maali-iloittelua, Reippaan naiset – glögitarjoilu, Lahden Hiihtoseura – Mäkihypyn toimintarasti, Lahden terveystioski – Tonttujumppaa ja diabetesriskimahdollisuus, Päijät-Hämeen munuais- ja maksayhdistys ry – ongintaa, Liikuntakeskus Pajulahti - Pajulahden puuharata, Lahden kaupungin suun terveydenhuolto – Kake K. Kiille esiintyy ja jakaa näytteitä ILOISEN HYMYN – merkeissä, Valopilkku -projekti – peikkoluola, Omaiset mielenterveystyön tukena Päijät-Hämeen yhdistys ry, Päijät-Hämeen omaishoitajat ja läheiset ry, PETE Lahti, EHYT ry Lahden Elokolle, Päijät-Hämeen mielenterveystyön tuki MIETE ry, Lahden ensi- ja turvakoti ry, Narsistien uhrien tuki ry - pipareiden koristelu, Lahden Uimaseura – Tähtikelluntaa ja tonttu-uintia, Mannerheimin Lastensuojeluliitto Lahden yhdistys ry – Leikkipiste,

Liikenneturva – heijastinkeiju ja – velho, Lammin Osuuspankki – kirje joulupukille ja joulupukki, Sisälähetysseura Safed ry – Joosef, Maria ja Jeesuslapsi seimessä. Lisäksi pisteiltä löytyi Vierumäen Leiritulien Ilveri maskotti, karkkitarjoilua, vuorenavloitusta ja nokipannukahvit kodasta.

4.1.6. Nuorten arkeen lisää aktiivisuutta -esiselvityshanke

Nuorten arkeen lisää aktiivisuutta – esiselvityshanke toteutettiin 1.1.–30.6.2014.

PHLU:n toiminta-alueen kunnat esittivät liikuntatoimen viranhaltijoiden kokouksissa vuonna 2013 toiveen, että nuorille ideoidaan ja järjestetään uutta toimintaa. Tältä pohjalta syntyi Nuorten arkeen lisää aktiivisuutta – esiselvityshanke.

Esiselvityshankkeen päärahoittaja oli Päijät-Hämeen liitto. Loppuosa rahoituksesta tuli hankkeessa mukana olleilta kunnilta. Mukana olivat Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Hämeenkoski, Kuhmoinen, Kärkölä, Lahti, Loviisa, Myrskylä, Nastola, Padasjoki, Pertunmaa ja Sysmä. Esiselvityshankkeen projektipäällikkönä toimi Katri Klinga. Hankkeelle koottiin ohjausryhmä, jossa olivat edustettuina liikuntaihmissen lisäksi nuorisotoimi, nuorisovaltuusto, koulu, seurakunta, partio ja yliopistotutkimus. Ohjausryhmä kokoontui kevään aikana kahdeksan kertaa. Kahteen tapaamiseen kutsuttiin mukaan myös kaikkien mukana olevien kuntien liikuntatoimen edustajat.

Tietoa nuorista ja kuntien tarjonnasta haettiin kahdella tutkimuksella. Nuorille tehtiin nettipohjainen kysely, johon saatiin lähes 1200 vastausta. Kuntien liikuntatoimen viranhaltijoiden näkemyksiä selvitettiin haastattelututkimuksella.

Ohjausryhmätyöskentelyn ja tutkimusten tuloksena syntyi idea jatkohankkeesta, jonka tavoitteena on lisätä yläkouluikäisten liikkumismahdollisuuksia tarjoamalla kevyesti ohjattua ”höntsätoimintaa”. Yläkouluikäiset kaipaavat hyväksyntää, välittämistä ja tukea myös liikkumiseen. Hyviä ohjaajia yläkouluikäisten höntsään ovat muutaman vuoden vanhemmat nuoret, esimerkiksi lukiolaiset ja toisen asteen opiskelijat. PHLU valmistelee esiselvityshankkeen pohjalta jatkohanketta, jonka tavoitteena on luoda myös uudenlaisia verkostoja kuntiin.

4.2. Aikuis- ja terveysliikunta

Aikuis- ja terveysliikunnan painopistealueet ovat olleet KKI-toiminta, liikuntaneuvonta ja henkilöstöliikunta. PHLU on tarjonnut monipuolisia kehittämistoimenpiteitä ja -työvälineitä aikuis- ja terveysliikunnan parissa toimiville ja järjestäville tahoille. Työtä tehtiin pääsääntöisesti tapahtumien, verkostotapaamisten, konsultoinnin, koulutusten ja liikuntaneuvonnan avulla.

PHLU on toiminut kuntien ja muiden aikuis- ja terveysliikuntaa edistävien tahojen kumppanina ja yhteistyöverkoston rakentajana sekä toiminnan kehittäjänä. PHLU on pyrkinyt toiminnallaan siihen, että kunnan päättäjillä ja toimijoilla on riittävästi tietoa mm. liikunnan terveysvaikutuksista ja kunnissa tuetaan poikkihallinnollista liikunnan edistämistä.

PHLU on vastannut toimialueellaan sekä alueellisesta että valtakunnallisesta aikuis- ja terveysliikuntaohjelman toteutuksesta. Aikuis- ja terveysliikuntaohjelman toimenpiteillä kehitetään (terveys)liikunnan laatua ja monipuolisuutta.

PHLU:n yhteistyötahot aikuis- ja terveysliikunnassa ovat olleet toimialueen kunnan liikunta-, sosiaali- ja terveystoimi, Kunnossa Kaiken Ikää (KKI) -ohjelma, Valtakunnallinen Liikunta ja Urheilu organisaatio (Valo) ry, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, urheiluseurat, kansanterveysjärjestöt, opistot, maakuntaliitto, yksityiset palveluntuottajat, työyhteisöt, apteekit ja muut aikuis- ja terveysliikuntaa edistävät tahot.

Aikuis- ja terveysliikunnan toimialasta on vastannut aluekehittäjä Keijo Kylänpää.

4.2.1. KKI-toiminta

PHLU on vuoden 2014 aikana pyrkinyt toiminnallaan herättämään ja aktivoimaan toimialueen aikuisväestöä huolehtimaan omasta kunnostaan ja terveydestään sekä lisäämään tietoa terveyttä edistävästä liikunnasta ja elämäntavoista. Alueen aikuisväestöä on liikutettu joko suoraan omalla toiminnalla tai välillisesti yhteistyössä muiden alueen toimijoiden kanssa.

PHLU on toiminut kuntien ja muiden aikuis- ja terveysliikuntatoimijoiden yhteistyöfoorumina ja verkoston rakentajana, sekä aikuis- ja terveysliikunnan asiantuntijatahona edistään alueellista osaamista ja toimintaa. PHLU on tehnyt yhteistyötä eri aikuis- ja terveysliikunnan toimijoiden kanssa terveysliikunnan toimenpideohjelmien jalkauttamiseksi toiminnan tasolle toimialueen kunnissa.

*PHLU:n toimesta liikuntaneuvontaa tehtiin vuoden aikana **11** kunnan kanssa.*

*PHLU:n liikuntaneuvojilla kävi vuoden aikana yhteensä **381** uutta liikuntaneuvonta-asiakasta ja asiakaskontakteja oli yhteensä yli 800.*

PHLU:n edustaja on osallistunut alueellisiin aikuisliikunnan ohjaus-, kehittämis- ja strategiatyöryhmiin sekä erilaisiin koulutuspäiviin asiantuntijan roolissa. Tällaisia ovat olleet mm. Terveysliikunnalla työhyvinvointia - Orimattilan kaupungin henkilöstön terveystuoteprojektin ohjausryhmä, Ravitsemusterveyden edistämisen työryhmä, Hollolan hyvinvointityöryhmä, Liikettä – hankkeen ohjausryhmä, Voimaa Vanhuuteen hankkeen ohjausryhmä ja Työelämä 2020 -alueverkosto.

PHLU on tarjonnut toimialueen toimijoille tietoa ja asiantuntija-apua valtakunnallisista aikuis- ja terveystuoteprojektien hanketukiasioissa. KKI-tukea vuoden 2014 aikana sai yhteensä 9 eri paikallista terveystuoteprojektia ja AVI-tukea 2 paikallista terveystuoteprojektia.

Vuoden 2014 aikana Liikkujan Apteekki -toimintaa on toteutettu toimialueella yhteistyössä kuntien liikuntatoimien ja apteekkien kanssa. Liikkujan Apteekki -toiminnan keskeinen tavoite PHLU:n toimialueella on ollut tukea maakunnallista liikuntaneuvontaprojektia ja edistää omalta osaltaan aikuis- ja terveystuoteprojektia.

4.2.2. Liikuntaneuvonta

Maakunnallinen liikuntaneuvonta -projekti

Maakunnallinen liikuntaneuvonta -projekti on ollut Manner-Suomen ESR -ohjelman rahoittama projekti ajalle 1.6.2012–30.6.2014. Projektille myönnettiin jatkorahoitus maaliskuuhun 2015 asti niin, että liikuntaneuvojien työsuhte jatkuu tammikuun 2015 ja muiden työntekijöiden maaliskuun 2015 loppuun.

Projektin yleisinä tavoitteina ovat olleet väestön terveyserojen kaventaminen, terveystuoteprojektien pienentäminen, työurien pidentäminen ja syrjäytymisen ehkäisy henkilökohtaisella liikuntaneuvonnalla ja matalan kynnyksen liikuntaryhmätoiminnalla. Kohderyhmänä ovat olleet erityisesti terveytensä kannalta liian vähän liikkuvat 20 - 64 - vuotiaat. Projektin päätavoite on vuonna 2014 ollut liikuntaneuvonnan juurruttaminen osaksi kuntien perustoimintaa.

Projektissa ovat olleet mukana PHLU:n toimialueen kunnista Asikkala, Hartola, Hollola, Heinola, Hämeenkoski, Iitti, Kuhmoinen, Kärkölä, Nastola, Orimattila ja Padasjoki. Projektissa on työskennellyt osa-aikainen projektipäällikkö Mai-Brit Salo ja kolme päätoimista liikuntaneuvojaa. Liikuntaneuvojilla on ollut omat toiminta-alueensa (3-4 kuntaa). Liikuntaneuvonnan lisäksi neuvojat ovat vetäneet myös matalan kynnyksen liikuntaryhmiä. Projektin aikana uusia liikuntaneuvonta-asiakkaita on ollut yhteensä 381. Liikuntaneuvonnan asiakaskontakteja on ollut yhteensä 832. Matalankynnyksen ohjattuja liikuntaryhmiä on ollut

yhteensä 62, niissä on liikkunut yhteensä 586 henkilöä. Koko projektin aikana uusia liikuntaneuvonnan asiakkaita on nyt ollut yhteensä 920. Projektin tavoite oli 580 uutta asiakasta.

Alueellinen liikuntaneuvonnan kehittäminen

Projektin lisäksi PHLU on vastannut koko alueen liikuntaneuvonnan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä yhdessä peruspalvelukeskus Oivan, peruspalvelukeskus Aavan, PHSoten terveyden edistämisen yksikön ja toimialueen kuntien kanssa. PHLU:n toimialueella liikuntaneuvontaa toteutetaan 15 kunnassa. Projektissa mukana olevien kuntien lisäksi liikuntaneuvontaa toteutetaan kunnan itsensä tuottamana palveluna Lahdessa, Myrskylässä, Sysmässä ja Lapinjärvellä.

Liikuntaneuvontapalvelu on levinnyt vuoden 2014 aikana myös osaksi Työn Kipinä -hankkeen asiakkaiden työllistymispolkua. Marraskuussa alkaneen yhteistyön tuloksena Työn Kipinän uusia liikuntaneuvonta-asiakkaita on tavoitettu PHLU:n toimesta vajaa 50 henkilöä.

Lisäksi liikuntaneuvontapalvelua on toteutettu yhdessä paikallisessa metallialan yrityksessä. Yritys on ollut aikaisemmin mukana PHLU:n koordinoimassa Metalli Liikkuu -hankkeessa, joka oli käynnissä vuosina 2008–2011. Uusia liikuntaneuvonta-asiakkaita yrityksessä on vuoden 2014 aikana ollut reilu 30 henkilöä. Liikuntaneuvonnan asiakaskontakteja on ollut yhteensä reilu sata.

4.2.3. Henkilöstöliikunta

Liike elämään -hanke

PHLU on ollut mukana valtakunnallisessa Liike elämään -hankkeessa. Hankkeeseen on kytketty pilottiprojekti, joka toteutetaan kolmella liikunnan aluejärjestön alueella. PHLU:n alueelta pilottiprojektissa on ollut mukana viisi yritystä: Lahden Sibeliustalo, Lahti Region, Lammin Osuuspankki, LVI-Kiviaho ja Yle Lahti. Hanke on käynnistynyt pilottiprojektin osalta 2013 vuoden keväällä ja päättynyt vuoden 2014 lopussa.

Mukana olevien pilottiyritysten henkilöstöliikuntaa on kehitetty hankkeen aikana monin eri keinoin niiden omista tarpeista ja lähtökohdista käsin. Tarkoituksena on ollut lisätä hyvinvointia tukevaa liikettä työpäivään ja vapaa-ajalle siten, että myös vähän liikkuvien on ollut helppo tulla mukaan. Tärkeänä teemana on myös ollut edistää yritysten, työterveyshuoltojen ja liikuntapalveluiden tuottajien yhteistyötä, tietoa ja yhteistä tekemistä

lisäämällä. Hankkeen aikana PHLU on kohdannut pilottiyrityksiä yli sadassa eri tapahtumassa, koulutuksessa, verkosto- ja konsultointitapaamisissa.

Liike elämään -hanke on ollut Valon toteuttama hanke, jossa aluejärjestöjen lisäksi mukana ovat olleet Työterveyslaitos, UKK-instituutti, Kunnossa Kaiken Ikää (KKI) -ohjelma sekä Suomen yrittäjät. Hanke on ollut Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama. Kohderyhmänä ovat olleet erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset. Hanke on alkanut vuonna 2012 ja kestää vuoden 2015 loppuun saakka.

Muut henkilöstöliikunnan palvelut

Liike elämään -hankkeen toteuttamisen lisäksi PHLU on toteuttanut ja kehittänyt henkilöstöliikuntaa PHLU:n omassa toiminnassa ja alueellisesti. PHLU on tarjonnut työyhteisöille kokonaisvaltaisia liikunnan toteuttamiseen ja kehittämiseen tähtäviä palveluita.

PHLU on toteuttanut erilaisia kuntotestaus- ja liikuntapalveluita vuoden 2014 aikana vajaassa 30 tapahtumassa joko itse toteuttajana tai osatoteuttajana. Näiden palveluiden kautta on tavoitettu yhteensä reilu 3 000 henkilöä. Palvelut ovat sisältäneet kuntotestauksia, liikunta- ja ravitsemusneuvontaa, asiantuntijaluentoja ja lajikokeiluja. Niistä saatu palaute on ollut positiivista.

4.2.4. Hyvinvointia ja liiketoimintaa retkeilyreitistöistä -hanke

PHLU osallistui osatoteuttajana Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden laitoksen hankkeeseen. Hankkeen tavoitteena oli Päijät-Hämeen luontomatkailun keskeisten reitistöjen selvittäminen liiketoiminnan kannalta. Kehityskohteiksi valittiin Heinola-Vierumäki -alue, Evon yhdysreitit, Lapakiston alue Nastolassa, Messilän ympäristön reitit Hollolassa sekä Kammiovuoren reitti Sysmässä Päijänteen kansallispuistossa. Hankkeen tuloksena syntyi kokonaisvaltainen näkemys luontomatkailun liiketoiminnan kehittämisen kannalta keskeisistä Päijät-Hämeen retkeilyreiteistä sekä yleisistä kehitysteemoista. Keskeisille reiteille laadittiin kehityssuunnitelmat ja alustavat budjetit. Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden laitos hakee jatkohanketta.

5. Menestyvä urheilu

Seura- ja järjestötoiminta

PHLU:n seuratoiminnan visiona on luoda innostuksesta ja osaamisesta vetovoimaa urheiluseuratoimintaan ja huolehtia omalta osaltaan siitä, että alueen seura- ja järjestötoiminta on elinvoimaista ja laadukasta. Menestyvä seura on hyvin johdettu, toimii oman toiminta-ajatuksen mukaisesti, omalla osaamisalueellaan!

PHLU on auttanut alueen seuroja kehittämään toimintaansa koulutuksen, verkostotapaamisten, konsultoinnin sekä työllistämisen tukitoimien avulla. Seurakehittämistyötä on tehty vahvasti VALO:n ja liikunnan aluejärjestöjen yhteisten linjausten mukaisesti yhdessä rakennettuja koulutuksia ja työkaluja hyödyntäen. Koulutuksia on suunnattu sekä seurahallinnolle että valmentajille ja ohjaajille. Vuonna 2014 painopiste oli enemmän valmentaja- ja ohjaajakoulutuksien järjestämisessä.

Seuroille on tiedotettu erilaisista varainhankintamuodoista ja tukimahdollisuuksista. Osaa seuroista on konsultoitu OKM:n seuratuon hakemusten osalta. Seuratoiminnan arvostusta ja näkyvyyttä on parannettu mm. Päijät-Hämeen Urheilugaalan, kuntavaikuttamisen ja tiedotuksen avulla. Seurakehittäjänä PHLU:ssa toimi maaliskuuhun 2014 asti Johanna Manninen ja siitä eteenpäin Kustaa Ylitalo.

Alueen urheiluseurojen lisäksi keskeisiä yhteistyötahoja seuratoiminnan alalla ovat olleet Päijät-Hämeen Urheiluakatemia, alueen urheiluopistot, Lahden Ammattikorkeakoulu, kuntien liikuntatoimen viranhaltijat sekä VALO ja valtakunnalliset yhteistyökumppanit kuten Veikkaus ja Unelma-Arpa Oy.

5.1. Valmentaja- ja ohjaajakoulutus (VOK-1)

PHLU:n seurakehittäjä Kustaa Ylitalo on jatkanut edellisvuosien tapaan valtakunnallisen liikunnan aluejärjestöjen ja Valon:n yhteisen tason 1. valmentaja- ja ohjaajakoulutuksen (VOK-1) kehittämishankkeen sisältötyön vastuuhenkilönä. VOK-hankkeelle on saatu rahoitusta Opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Uutena kokeiluna keväällä ja syksyllä järjestettiin joka puolella Suomea samaan aikaan samoilla teemoilla VOK Superviikonlopun -

nimellä kulkevat, kaikkien lajien valmentajille ja ohjaajille avoimet koulutusviikonloput. Lahdessa järjestettyihin koulutuksiin osallistui yhteensä 41 ohjaajaa ja valmentajaa.

Lisäksi Lahden Ammattikorkeakoulun liikuntapalveluiden (Lamk Sports) ja Haaga-Helian Vierumäen yksikön kanssa räätälöitiin LAMK:in opiskelijoille oma VOK-koulutus syksyllä 2014. 12 lähijaksoa sisältävään koulutukseen osallistui noin 30 henkeä.

5.2. Seuramentoroinnilla lisää liikettä maakuntaan -projekti

Vuonna 2013 PHLU:ssa aloitetun ESR -rahoitteisen Seuramentoroinnilla lisää liikettä maakuntaan -projektin toiminta on jatkunut vuonna 2014 edelleen. Hankkeelle haettiin ja saatiin jatkoaikaa vielä vuoden 2015 maaliskuun loppuun saakka. Projektissa on tuettu seuroja uusien ohjaajien rekrytoinnissa ja lisätty ohjaajien osaamista ja verkostoitumista. Hanke on myös luonut uusia toimintatapoja ja uutta toimintakulttuuria ohjaajien rekrytointiin, ohjaamisen tukemiseen ja osaamisen jakamiseen. Projektipäällikkönä on toiminut Kustaa Ylitalo.

5.3. Liikunnan ja urheilun palvelukeskusten rakentaminen alueille

Valon:n johdolla Suomalaista urheilu- ja liikuntajärjestökenttää alettiin vuonna 2014 uudistamaan nk. alueellisia liikunnan ja urheilun palvelu- / osaamiskeskuksia hahmottelemalla. Tähän kehitystyöhön liittyen syksyllä 2014 käynnistettiin kymmenen alueellisista pilottia, joissa testataan käytännössä alueen eri toimijoiden yhteistyön toimivuutta ja haetaan erilaisia malleja osaamis- ja palvelukeskusten muodostamisen tueksi.

Päijät-Häme on yksi pilottialueista. Päijät-Hämeen alueen pilotti keskittyy valintavaiheessa olevien jääkiekkoilijoiden ja yleisurheilijoiden harjoittelun tehostamiseen lajien välisellä yhteistyöllä. Tavoitteena pilotissa on urheilijan polun vahvistaminen lajien välistä yhteistyötä tehostamalla sekä harjoittelumahdollisuuksien lisääminen koulupäivän yhteyteen. Jatkossa pilotin toimivia käytäntöjä tullaan mallintamaan myös alueen muihin seuroihin ja lajeihin. Pilotti päättyi keväällä 2015. Pilottia koordinoivat Päijät-Hämeen Urheiluakatemia ry ja PHLU.

Pilotin suunnittelutyöryhmään kuuluvat:

Johanna Ylinen (PHUra), Herkko Koski (Kiekkoreipas), Timo Bäckman (Jääkiekkoliitto), Jukka

Leivo (Vierumäen Urheiluopisto), Rami Virlander (SUL), Tapio Rajala (SUL), Jaakko Erkinheimo (Lahden Ahkera), Mika Saarinen (Pelicans), Jarmo Mäkelä (SUL), Vesa Harmaakorpi (SUL), Lasse Mikkelsen (Pajulahden Urheiluopisto), Ismo Hämäläinen (Vierumäen Urheiluopiston Valmennuskeskus), Mai-Brit Salo (PHLU), Kustaa Ylitalo (PHLU), Turukka Tervomaa (Jääkiekkoliitto) ja Tero Kuorikoski (PHUra).

5.4. Täydellinen liikuntakuukausi -Lahti MM 2017 yhteistyö

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu lupautui syksyllä 2014 olemaan mukana Valo:n ja Lahti MM 2017 -ryhmän kanssa rakentamassa Lahdessa talvella 2017 järjestettävien hiihdon MM-kilpailujen oheistapahtumia ja ottamaan vastuun täydellinen liikuntakuukausi idean eteenpäinviemisestä. Alueen seuroja ja oppilaitoksia tullaan lähestymään asian tiimoilta. PHLU:sta työryhmässä ovat mukana aluejohtaja Mai-Brit Salo ja seurakehittäjä Kustaa Ylitalo.

5.5. Liikunnalla tukea työelämään LITTI -hanke

LITTI -hanke toimii työttömyyden vähentämiseksi Päijät-Hämeessä. Päijät-Hämeen kunnista mukana hankkeessa ovat Asikkala, Heinola, Hämeenkoski, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Padasjoki ja Sysmä.

Hanke edistää nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä urheiluseuroihin ja muihin yhdistyksiin sekä liikunta-alan yrityksiin ja julkisen sektorin työpaikkoihin. Hankkeessa rakennetaan työttömille toimivia jatkopolkuja työelämään ja liikunta- ja terveydenhoitoalan ammattitutkinnoille (erityisesti räätälöidyn oppisopimuskoulutuksen avulla), edistetään urheiluseurojen toimimista työnantajina ja autetaan niin kuntia kuin muitakin alueen työnantaja löytämään ja kehittämään uudenlaisia malleja työllistää työttömiä liikunta-alan työtehtäviin. Myös asiakkaiden työelämävalmiuksien parantaminen asiakasprosessin laadukkaalla toteuttamisella on keskeinen osa hankkeen toimintaa.

Hankkeesta vastaa projektipäällikkö Arto Virtanen ja hankkeessa työskentelee kuusi päätoimista työntekijää.

Palkkatuki- ja työkokeilu

Toimintavuoden aikana tehtiin palkkatukityösopimuksia 182 ja työkokeilusopimuksia 66. Hankkeessa toimenpiteissä olleista ja toimintavuoden aikana lopettaneista noin 80 % pääsi

***Vuonna 2014
LITTI -hanke:
työllisti 248
henkilöä.
Heistä 80 %
ohjautui muualle
kuin työttömäksi.***

***Työnantaja oli
yhteensä noin 70,
urheiluseuroja
näistä oli noin 50.***

työllistämiskakson jälkeen muualle kuin takaisin työttömäksi.

Työnantajia on ollut 70. Näistä urheiluseuroja on ollut suurin osa, noin 50.

Työtehtävät ovat seuroissa ja muissa yhdistyksissä olleet moninaiset.

Seuraavassa hankkeen kautta yhdistykseen työllistettyjen tehtävänimikkeistä:

toiminnanohjaaja, seuratyöntekijä, ampumaradan ratamestari, torivalvoja, melontaohjaaja, kiinteistönhoitaja, kahvilatyöntekijä, toimistos sihteeri, historiankirjoittaja, keittiöapulainen, työsuunnittelija, varastonhoitaja, tuotantoassistentti, kuntosalivalvoja, tupaemäntä, grillimyyjä, talotalkkari, koulun liikunta-avustaja, päiväkodin liikunta-avustaja ja tapahtumatyöntekijä.

Tapahtumaryhmä

Urheiluseurojen kannalta on myös merkittävänä osana LITTI -hankkeen tarjontaa ollut LITTI-tapahtumaryhmä. Tapahtumaryhmä on ollut avustamassa urheiluseuroja tapahtumien ennakkovalmisteluissa, tapahtumien toteuttamisessa ja myös tapahtumien purkuvaiheessa. Ryhmän käyttö on ollut seuroille ilmaista. Tapahtumaryhmä on saanut paljon hyvää palautetta ja myös tapahtumaryhmäläiset ovat saaneet hyvää kokemusta erilaisista työtehtävistä.

Oppisopimuskoulutus

Merkittävä uusi avaus oli loppuvuodesta koottu oppisopimuskoulutusryhmä liikuntaneuvojakoulutukseen. Yhteistyössä Liikuntakeskus Pajulahden, Lahden kaupungin ja lahtelaisten urheiluseurojen kanssa toteutettu projekti antaa 13 työttömälle nuorelle mahdollisuuden liikuntaneuvojakoulutukseen. Koulutus alkaa vuoden 2015 alusta ja kestää toukokuuhun 2017. Nuoret työskentelevät lahtelaisissa urheiluseuroissa ja saavat koulutusta erityisesti ohjaamiseen, valmentamiseen ja seuratoimintaan.

5.6. Päijät-Hämeen Urheilugaala

Päijät-Hämeen Urheilugaalan esikuvana on valtakunnallinen Suomen Urheilugaala. Gaala nostaa esiin alueen urheilijoita, urheilutekoja ja toimijoita. Päijät-Hämeen Urheilugaalan tavoitteena on urheilun arvostuksen ja urheiluväen yhteisöllisyyden lisääminen.

Vuoden 2014 Päijät-Hämeen Urheilugaalaa vietettiin Lahden Sibeliustalon Metsähallissa.

Gaalaan osallistui 244 henkilöä ja gaalan juontajina toimivat Riku Riihilahti ja Krista Pöllänen.

Gaalan järjestelyistä vastasi Johanna Manninen.

*Päijät-Hämeen
Urheilugaalassa
vuoden urheilijana
palkittiin Valtteri
Bottas.*

Vuoden 2014 Urheilugaalassa palkitut:

Vuoden urheilija: Valtteri Bottas, Lahden Formula K-kerho, Williams
Vuoden valmentaja: Jari Larinto, Lahden Hiihtoseura
Huomionosoitus elämäntyöstä: Hannu Silvennoinen, Heinolan Moottorikerho
Vuoden vammaisurheilija: Sami Korhonen, lumikenkäjuoksu, [seura?](#)
Vuoden veteraaniurheilija: Esa Kiuru, Hartolan Voima
Lupaava tyttöurheilija: Heta Tuuri, Lahden Ahkera
Lupaava poikaurheilija: Joel Mero, FC Lahti -> Borussia Mönchengladbach
Vuoden nuori joukkue: Lahti Predatorsin 16-vuotiaiden lacrossejoukkue
Vuoden lastenliikuttaja: Korttelikiekko-projekti, Kiekkoreipas ja HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun Vierumäen yksikkö
Vuoden liikuttaja: voimistelutapahtuma Sun Lahti 2013
Vuoden viestintäteko: rap-artisti Brädi ja video Kotona
Valo ry:n ja Veikkauksen lahjoittama Päijät-Hämeen Jokeri-palkinto: Wilson Kirwa
SLA Elämme ajassa: Joutsan vapaa-aikatoimi
Päijät-Hämeen Urheiluakatemia: Jaana Sundberg

Kuntien Urheiluteko -palkinnot:

Asikkala: lentopallon harrastesarja
Heinola: frisbeegolfseura Lords of Disc Golf
Hollola: Esko Saari, Hollolan Urheilijat
Kärkölä: Kärkölän Kisa-Veikot 70v.
Nastola: Sari Hahl
Orimattila: Nuorten 14-15-vuotiaiden yleisurheilun SM-kilpailut, Orimattilan Jymy
Padasjoki: Padasjoen kirkonkylän kyläyhdistyksen frisbeegolf-hanke
Sysmä: Ilkka Hörkkö, Bandy Boys -88
Lahti: Mikko Ilonen

6. Vaikuttaminen ja kuntayhteistyö

Vaikuttaminen

Liikunnan merkitys yhteiskunnassa kasvaa ja liikunnan sisällyttäminen erilaisiin strategioihin ja asiakirjoihin on tärkeää. Valon ja aluejärjestöjen yhdessä vuonna 2014 tekemän kyselyn kautta selvitettiin laajasti (308 kuntaa) mm. sitä onko kunnilla voimassa olevaa liikuntastrategiaa. Valtakunnallisesti voimassa oleva liikuntastrategia löytyi 36 % kunnista. PHLU:n toiminta-alueella kunnista (18 kuntaa) strategia löytyi 74 % kunnista. PHLU alueella tilanne valtakunnallisen tasoon verrattuna on hyvä ja strategioita on työstetty yhdessä kuntien kanssa.

Liikuntastrategiatyön lisäksi PHLU on ollut mukana vaikuttamassa seurojen olosuhde-, avustus- ja käyttövuoropoliittikkaan. Paikallisen edunvalvontatyön lisäksi PHLU:n ylläpitää liikunnan ja urheilun puolta erilaisissa valtakunnallisissa ja alueellisissa foorumeissa. Yhdessä muiden aluejärjestöjen kanssa annettiin mm. yhteiset lausunnot alueiden näkökulmasta uuteen liikuntalakiin.

Kuntayhteistyö

Paikallisesti tärkeimpiä kumppaneita seurojen lisäksi ovat PHLU:n toimialueen kunnat. Kuntien liikuntatoimesta vastaavien viranhaltijoiden kanssa yhteistyö on ollut aina tiivistä ja säännöllistä. Vuoden 2014 aikana heidän kanssa kokoonnuttiin verkostotapaamisten ja erilaisten suunnittelutilaisuuksien merkeissä useita kertoja. Perinteinen joululounas ja yhteinen aamupäivä ajankohtaisten asioiden osalta pidettiin 19.12.2014.

Kunnan luottamusjohtoa ja päättäjiä on vuoden aikana tavattu eri yhteyksissä säännöllisesti ja vuoden aikana vierailtiin mm. Hollolan teknisessä lautakunnassa ja Hartolassa kunnan valtuustossa. Viimeisen kahden vuoden aikana on vierailtu 14 kunnan valtuustossa liikunnan merkeissä. Kuntien liikuntatoimen viranhaltijoille ja liikunnan luottamushenkilöille järjestettiin myös yhteinen koulutustilaisuus 25. - 27.9.2014. Tilaisuus toteutettiin yhteistyössä Suomen Liikunnan Ammattilaiset ry:n ja Etelä-Suomen Aluehallintoviraston kanssa.

Liikuntatoimen viranhaltijoiden lisäksi vuoden aikana tavattiin kunnan sivistystoimenjohtajat Lahdessa. Kunnan päivähoidon ja koulutoimen sekä kunnan sosiaali- ja terveystoimen kanssa yhteistyö kunnissa on säännöllistä.

7. Tukipalvelut

Jäsenpalvelut

PHLU on tuottanut jäsenistölleen asiantuntija-, konsultointi-, toimisto- ja taloushallinnonpalveluita. Taloushallintopalveluita tuotettiin vuoden aikana yhteensä 45 jäsenelle. Urheiluseurojen lisäksi taloushallinnon palveluja ovat käyttäneet Lahden piirin hiihto, Lahden Seudun yleisurheilu ja Suomen Ampumaurheiluliiton Hämeen aluetoimisto. Taloushallinnon asiakkaille tarjottiin sopimuksen puitteissa myös taloushallinnon koulutusta.

PHLU:n jäsenasiakkaat ovat voineet hyödyntää PHLU:n jäsenetuina koulutus- ja tarjousetuja sekä ansiomerkki- ja palkitsemisjärjestelmää. Valon tekemät liikunnan ja urheilun yleiset Teosto- ja Gramex-sopimukset koskevat myös PHLU:n jäseniä.

PHLU on toiminut Lahden Urheilukeskuksessa toimivien seurojen yhteistyötahona ja vastannut koko Urheilukeskuksen infopalveluista. Infopalveluiden piiriin on kuulunut myös Lahden kaupungin liikuntapalvelut. Infopalveluiden lisäksi seurat ovat voineet hyödyntää PHLU:n tulostus- ja postituspalveluita. Lahden Urheilukeskuksessa heinäkuussa alkaneen remonttityön takia kaikki yhteiset palvelut loppuivat ainakin toistaiseksi.

Viestintä

PHLU:n Liikkuva Päijät-Häme – lehti ilmestyi kaksi kertaa. Sähköisiä kuukausitiedotteita lähetettiin jäsenille, sidosryhmille ja medialle joka kuukauden ensimmäinen keskiviikko. PHLU:n nettisivuja ja sosiaalista mediaa päivitettiin. Koulutuksista, tapahtumista, projekteista ja hankkeista kerrottiin lehdistötiedottein ja lehti-ilmoituksin

Uusia resursseja paikallistason onnistumiseksi –hanke

Kaikkien Liikunnan aluejärjestöjen yhteinen URPO-hanke (Uusia resursseja paikallistason onnistumiseksi –hanke) toimi hieman päivitetyllä sisällöllä vuonna 2014. Vuonna 2014 painottuivat paitsi alueiden, myös Valo/Olympiakomitean hanketoiminnan kehitystyö ja yhteisten hankkeiden koordinointi. Lisäksi painopisteenä oli alueiden yhteisen taso 1:n valmentaja- ja ohjaajakoulutuksen (Alue-VOK:n) koordinointi ja jalkautus sekä alueiden muun yhteistyön kehittäminen. Hankkeen yhteisenä työntekijä toimi Timo Hämäläinen.

Yhteistyökumppaneina kaikilla alueilla oli vuonna 2014 S-hotellit majoitus- ja kokousyhteistyökumppanina.

8. Hallinto

8.1. Vuosikokoukset

PHLU: n ylintä päätösvaltaa käyttää varsinainen kokous keväällä ja syksyllä.

Kevätkokous pidettiin ma 28.4.2014 Lahden Urheilukeskuksessa. Edustettuina kokouksessa oli 14 jäsenyhdistystä. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2013 toimintakertomus ja tilinpäätös, myönnettiin vastuuvapaus tilivelvollisille sekä asetettiin ehdollepanotoimikunta valmistelemaan järjestön syyskokouksen henkilövalintoja.

Ehdollepanotoimikuntaan nimettiin pj. Jussi-Matti Salmela, Jorma Honkala, Erkki Kilpinen, Urpo Lampinen, Erkki Paakkinen ja Jorma Roine. Kokouksen puheenjohtaja toimi Jarmo Ropponen Lahden Urheiluneekereistä.

Syyskokous pidettiin ma 24.11.2014 Lahden Seurahuoneella. Edustettuina kokouksessa oli 16 jäsenyhdistystä. Kokous vahvisti vuoden 2015 toiminta- ja taloussuunnitelman. Kokouksessa hallituksen 1. varapuheenjohtajaksi valittiin Pirkko Heinonen ja jäseniksi Lasse Mikkelsen, Sarianne Manselius ja Heidi Passila. Jäseneksi vuodeksi 2015 valittiin Jukka Koskinen hallituksesta 13.1.2014 eronneen Jarmo Heino tilalle. Jarmo Heino erosi hallituksesta siirryttyään PHLU työntekijäksi LITTI -hankkeeseen. Hallituksessa jatkoivat puheenjohtaja Esko Kolli, 2. varapuheenjohtaja Jussi-Matti Salmela sekä jäsenet Leea Rauske-Kuoppala ja Petri Korteniemi. Tilintarkastajiksi valittiin Jouko Harjula (HTM) ja toiminnantarkastajaksi Eero Laitinen. Kokouksen puheenjohtajana toimi Reijo Häyrinen, Suomen Liikunnan Ammattilaiset ry.

8.2. Hallitus

Varsinaisten kokousten päätösten täytäntöön panijana toimii hallitus. Toimintavuoden aikana hallituksella oli yhteensä 11 kokousta, joista kaksi hallituksen kokousta pidettiin puhelinkokouksena. Kokouspaikkana toimi Lahti.

PHLU:n hallitus vuonna 2014:

Kolli Esko, puheenjohtaja

Salmela Jussi-Matti, 2. varapuheenjohtaja

Korteniemi Petri, jäsen

Mikkelsen Lasse, jäsen

Heino Jarmo, jäsen

Heinonen Pirkko, 1. varapuheenjohtaja

Forsman Raija, jäsen

Manselius Sarianna, jäsen

Rauske-Kuoppala Leea, jäsen

Salo Mai-Brit, sihteeri

9. Talous

PHLU:n liikevaihto vuonna 2014 oli 1 040 099,10 euroa. Tilikauden tulos oli 572,65 euroa ylijäämäinen. PHLU:n valtion toiminta-avustus oli useiden edellisten vuosien tapaan 191 000 euroa. Tämä on kokonaisbudjetista noin 18 %.

Toiminnan tuloista varsinaisen toiminnan osuus oli 389 654 euroa, varainhankinnan osuus oli 32 245 euroa ja hanketuet- ja erillisavustukset olivat yhteensä 428 837 euroa. Toiminnan kuluista yli 70 % oli henkilöstömenoja yhteensä 752 269 euroa.

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry	01.01.2014-31.12.2014	01.01.2013-31.12.2013
T U L O S L A S K E L M A		
VARAINHANKINTA		
Tuotot	389 654,72	345 140,18
Henkilöstökulut	-752 269,38	-518 140,96
Poistot	-1 154,88	-1 539,86
Muut kulut	-286 674,84	-274 701,11
Kulut yhteensä	-1 040 099,10	-794 381,93
Tuotto-/Kulujäämä	-650 444,38	-449 241,75
VARAINHANKINTA		
Tuotot	32 675,00	175 975,82
Kulut	-429,75	-144 023,64
Tuotto-/Kulujäämä	-618 199,13	-417 289,57
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	50,00	51,84
Kulut	-1 115,29	-1 786,52
Tuotto-/Kulujäämä	-619 264,42	-419 024,25
Omatoiminen tuotto-/kulujäämä	-619 264,42	-419 024,25
YLEISAVUSTUKSET	619 837,07	407 451,71
TILIKAUDEN TULOS	572,65	-11 572,54
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	572,65	-11 572,54

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry	01.01.2014-31.12.2014	01.01.2013-31.12.2013
TASE		
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	1 623,26	2 164,34
Aineelliset hyödykkeet	1 841,41	2 455,21
Sijoitukset	521,38	521,38
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 986,05	5 140,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	83 074,40	66 834,70
Muut saamiset	259 726,69	45 952,79
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	342 801,09	112 787,49
Rahat ja pankkisaamiset	1 468,60	40 285,19
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	344 269,69	153 072,68
V A S T A A V A A Y H T E E N S Ä	348 255,74	158 213,61
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	49 241,55	60 814,09
Tilikauden voitto (tappio)	572,65	-11 572,54
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	49 814,20	49 241,55
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	77 856,93	2 383,34
Muut velat	220 584,61	106 588,72
Lyhytaikaiset velat yhteensä	298 441,54	108 972,06
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	298 441,54	108 972,06
V A S T A T T A V A A Y H T E E N S Ä	348 255,74	158 213,61

10. Henkilöstö

Mai-Brit Salo
Aluejohtaja,
Projektipäällikkö
Maakunnallinen
liikuntaneuvonta -projekti
Puh. 040 836 7766
maippi.salo(a)phlu.fi

Kustaa Ylitalo
Seurakehittäjä,
Projektipäällikkö
Seuramentorointihanke
Puh. 040 8390 446
kustaa.ylitalo(a)phlu.fi

Krista Pöllänen
Aluekehittäjä,
lasten ja nuorten liikunta
Puh. 050 543 5934
krista.pollanen@phlu.fi

Keijo Kylänpää
Aluekehittäjä,
aikuis- ja terveystoiminta
Projektityöntekijä
Puh. 040 552 9233
keijo.kylanpaa@phlu.fi

Katri Klinga
Tiedottaja,
Projektipäällikkö
Nuorten arkeen lisää
liikuntaa -esiselvityshanke
1.1.-30.6.2014
Puh. 045 1255 922
katri.klinga(a)phlu.fi

Sari Hallberg
Taloussihteeri
Puh. 040 551 5596
sari.hallberg(a)phlu.fi

Tiina Huhtanen
Taloussihteeri
Puh. 040 551 5596
tiina.huhtanen(a)phlu.fi

Ahti Romo
Projektipäällikkö
Liike elämään -hanke
(valtakunnallinen)
Puh. 040 5544 647
ahti.romo(a)phlu.fi

Arto Virtanen

Projektipäällikkö
Liikunnalla tukea työelämään
LITTI -hanke
Puh. 040 582 1092
arto.virtanen(a)phlu.fi

Marja Pullinen

projektisihteeri
Liikunnalla tukea työelämään
LITTI -hanke
Puh. 040 551 5596
marja.pullinen(a)phlu.fi

Risto Turunen

yksilövalmentaja
(palkkatukityöllistäminen)
Liikunnalla tukea työelämään
LITTI -hanke
Puh. 044 021 3111
risto.turunen(a)phlu.fi

Jukka Sinkkonen

yksilövalmentaja
(palkkatukityöllistäminen)
Liikunnalla tukea työelämään
LITTI -hanke
Puh. 040 764 6551
jukka.sinkkonen(a)phlu.fi

Tiina Hast

yksilövalmentaja
(työkokeilu)
Liikunnalla tukea
työelämään
LITTI -hanke
Puh. 044 585 3320
tiina.hast(a)phlu.fi

Jarmo Heino

yksilövalmentaja
(työkokeilu)
Liikunnalla tukea
työelämään
LITTI -hanke
Puh. 044 585 3655
jarmo.heino(a)phlu.fi

Hannele Kaperi

Liikuntaneuvoja
Puh. 040 552 4611
hannele.kaperi(a)phlu.fi
sekä

Ilona Lehtonen

Liikuntaneuvoja
Puh. 040 552 4261
ilona.lehtonen(a)phlu.fi

Jemina Yli-Lahti

Liikuntaneuvoja
Puh. 044 9458663
liikuntaneuvonta(a)phlu.fi

Vuoden 2014 aikana PHLU:n palveluksessa ovat työskennelleet:

Infopalvelut: Mark Tuula ja Särkkä Hanna

Taloushallinto: Ylitalo Kira

Seuratoiminta: Manninen Johanna

Maakunnallinen liikuntaneuvonta – projekti: Järvinen Jani, Mäkinieni Sari-Anne, Väliuori Riikka ja Juuti Jani.

PHLU:n kouluttajat ja harjoittelijat

Lasten liikunta

Leila Santero, Heidi Mälkönen, Kaisa Blomberg, Maria Pennanen, Tiia Niuranen, Satu Ruotsalainen ja Krista Pöllänen.

Seuratoiminta

Helena Kämäräinen, Annimari Korhonen, Jani Järvinen, Reeta Keisala, Heidi Mälkönen ja Kustaa Ylitalo.

Aikuis- ja terveystuikunta

Sirpa Laitinen-Väänänen, Risto Kuronen, Sari Hokkanen, Mai-Brit Salo ja Keijo Kylänpää.

Harjoittelijat ja opiskelijat

PHLU:ssa on vuoden aikana tehty yhteistyötä alueellisten oppilaitosten kanssa ja PHLU:ssa on ollut työharjoittelijoita.

11. Liitteet

11.1. PHLU:n ohjausryhmät

Seuramentoroinnilla lisää liikettä maakuntaan -projekti

Riitta Vuori, Lahden Lyseo, pj
Johanna Ylinen, PHURA
Jyrki Maisonlahti, FC Reipas ry
Matti Hannikainen, Lahden Ahkera ry
Kristiina Danskanen, Suomen Valmentajat ry
Antti Anttonen, Hollolan kunta
Johanna Jalonen, Hämeen ELY-keskus
Keijo Kylänpää, PHLU
Kustaa Ylitalo, projektikoordinaattori, PHLU

Liikunnalla tukea työelämään LITTI -hanke

Jarmo Ropponen, Lahden Kortteliliiga ry, pj
Kimmo Kuparinen, Orimattilan kaupunki, varapj
Kirsi Burke, Hämeen TE-toimisto
Matti Hulkkonen, Lahden kaupungin nuorisopalvelut
Tarja Järvinen, Koskisen Oy
Sami Kuikka, Lahden kaupunki
Eija Mannisenmäki, Hämeen ELY-keskus
Sarianna Manselius, Suomen Urheiluopisto
Heikki Moilanen, Lahden Liikunnalla Työhön ry
Arto Virtanen, PHLU, projektipäällikkö, sihteeri

Maakunnallinen liikuntaneuvonta -projekti

Matti Kettunen, Asikkalan kunta, pj
Valtteri Karhu, Hämeen ELY-keskus
Miia Malvela, Valtakunnallinen Kunnossa Kaiken Ikää ohjelma,
Irina Barkman, Iitin kunta
Heli Lehtovaara, Peruspalvelukeskus Oiva
Heli Laapio-Knuutila, Peruspalvelukeskus Aava
Anna-Maija Muurinen, Hartolan kunta,

Maija Väkeväinen, Päijät-Hämeen Liitto
Kirsi-Marja Vihervaara, Heinola kunta
Jukka Leivo, Suomen Urheiluopisto,
Risto Kuronen, Päijät-Hämeen perusterveydenhuollon yksikkö
Heidi Freundlich, Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy
Katri Klinga, PHLU
Keijo Kylänpää, PHLU
Mai-Brit Salo, PHLU, projektipäällikkö, sihteeri

Nuorten arkeen lisää aktiivisuutta -esiselvityshanke

Petri Korteniemi, Lahden Purjehdusseura, pj
Ville Majala, Päijät-Hämeen liitto
Matti Kettunen, Asikkalan kunta
Marita Minkkinen, Hollolan kunta
Anna-Maria Nurmi, Kuhmoisten kunta
Venla Väli-Torala, Heinolan nuorisovaltuusto
Tea Härkönen, Salpausselän seurakunta
Petri Louko, Hämeen Partiopiiri
Tero Rantala (LUT)
Katri Klinga, PHLU, projektipäällikkö, sihteeri

11.2. PHLU:n koulutukset

Lasten liikunnan koulutukset	Määrä	Osallistujia
Havainnoista liikkeeksi –motoristen taitojen havainnointi	3	43
Lasten tanssi matkalla koreografiaan	2	26
Lasten tanssin avaimet	2	26
Leiriohjaajakoulutukset	3	224
Liikettä pihaleikkeihin	1	21
Päivähoidon liikunta	4	47
Tempuilleen taitavaksi	1	14
Toiminnallinen oppiminen	3	41
Virikkeitä lasten liikuntaan	1	21
Välkkäri -välituntiohjaajakoulutus	14	280
Välkkäri –yläkoulu (#munliike)	8	135
YHTEENSÄ	42	878

Seuratoiminnan koulutukset	Määrä	Osallistujia
VOK-1 –teemakoulutukset	30	496
Tervetuloa ohjaajaksi	3	21
Hyvä Seura – Hyvä Hallinto	1	18
Taloushallinnon koulutukset	3	35
Seuramentorikoulutus	2	35
Sinettiseuratapaaminen	1	18
Vammat Veks	1	50
YHTEENSÄ	41	673

Aikuis- ja terveystoiminnan koulutukset	Määrä	Osallistujia
Aktiivisempi arki -työpaja	7	73
TTH-päivä	1	17
Koulutuspäivä: henkilöstöliikunta	3	19
Koulutustuspäivä: liikuntaneuvonta	5	85
YHTEENSÄ	16	194

11.3. PHLU:n tapahtumat

PHLU:n päätapahtumat			
Tapahtuma	Aika	Paikka	Osallistujia
Päijät-Hämeen Urheilugaala	31.1.	Lahti	244
Joulumaa	1.12.	Lahti	950
Vierumäen Leiritulet	1.-8.6.	Vierumäki	676

11.4. PHLU:n ansiomerkkien saajat

Kultainen levyke

Seppo Anttila	Nastolan Naseva
Raimo Honkanen	Nastolan Naseva
Marja-Liisa Immonen	Nastolan Naseva
Eino Kolli	Vierumäen Jytinä
Kalevi Kyyrönen	Nastolan Naseva
Matti Weckman	Vierumäen Jytinä

Hopeinen levyke

Antti Humalajoki	Vierumäen Jytinä
Arto Immonen	Nastolan Naseva
Anne Komonen	Nastolan Naseva
Rauha Kyyrönen	Nastolan Naseva
Juha Simola	Kuhmoisten Kumu

Raija Syvälahti Kuhmoisten Kumu

Sinikka Weckman Vierumäen Jytinä

Pronssinen levyke

Markus Broman Nastolan Naseva

Mikko Holappa Nastolan Naseva

Aarne Knaappila Vierumäen Jytinä

Mikko Kuusela Nastolan Naseva

Osmo Laurila Vierumäen Jytinä

Tero Meriluoto Nastolan Naseva

Antti Oijala Nastolan Naseva

Mervi Siivola Nastolan Naseva

Minna Sulkakoski Nastolan Naseva

Timo Turpeinen Vierumäen Jytinä

Eira Vainio Vierumäen Jytinä

Eva Vento Nastolan Naseva

11.5. Jäsenet

SEURAT

Artjärven Ahjo ry	Heinolan Pursiseura ry
Asikkalan Ampumaseura ry	Heinolan Urheiluautoilijat ry
Asikkalan Raikas ry	Heinolan Verkkopalloilijat -36 ry
Asikkalan Taido ry	Heinolan Voimisteluseura ry
Asikkalan Voimistelu ry	Heinämaan Nuorisoseura ry
Bandy Boys -88 ry	Herralan Hukat ry
Brake Men Team ry	Herralan Urheilijat ry
CC Tailwind ry pyöräily	HF-Team ry
FC Kuusysi ry	Holjutai ry
FC Lahti ry	Hollolan Nasta ry
FC Loviisa ry	Hollolan Ratsastajat ry
FC Reipas ry	Hollolan Salibandy ry
Flexo Kaukis ry	Hollolan Urheilijat -46 ry
Hartolan Latu ry	Hollolan Voimistelu ry
Hartolan NMKY ry	Iitin Golfseura ry
Hartolan Voima ry	Iitin Pyrintö ry
Heinola Ringette ry	Itä-Hämeen Rasti ry
Heinolan Ampujat ry	Jenga Team ry
Heinolan Isku ry	Joutsan Pommi ry
Heinolan Keilailuliitto ry	Joutsan Seudun Pallo ry
Heinolan Kiekko ry	Joutsan Voimistelu ja Liikunta ry
Heinolan KK:n Kisa ry	Järvelän Jäppärä ry
Heinolan Latu ry	Kalkkisten Kataja
Heinolan Moottorikerho ry	Kanavan Pallo -80 ry
Heinolan Palloilijat -47 ry	Kiekkoreipas ry
	Kimmo-Volley ry

Kosken Kuohu ry	Lahden Sugata ry
Kuhmoisten Kumu ry	Lahden Suunnistajat -37 ry
Kärkölän Kisa-Veikot ry	Lahden Taekwondo Hwang ry
Kärkölän Riistamiehet ry	Lahden Taijikkubi ry
Lahden Ahkera ry	Lahden Taitoluistelijat ry
Lahden Ampumaseura ry	Lahden Tanssiurheiluseura Nick´s Dance Sport ry
Lahden Avantouimarit ry	Lahden Tenniserho ry
Lahden Formula K-ratayhdistys ry	Lahden Työväen Hiihtäjät ry
Lahden Gentai ry	Lahden Uimaseura ry
Lahden Frisbee Club	Lahden Verkkopalloseura ry
Lahden Golf ry	Lahti Ringette ry
Lahden Hiihtoseura ry	Lahti Roller Derby ry
Lahden Judoseura ry	Lahti-Sulkkis ry
Lahden Jääkiekkotuomarit ry	LahtiSport35+
Lahden Kaleva ry	Lahti Yuko Aikikai ry
Lahden Kampailulajikeskus ry	Laitialan Luja ry
Lahden Karate ry	Lammin Judoseura ry
Lahden Keilaajat ry	Lammin Säkiä ry
Lahden Kendoseura Shi Ken Kai ry	Lapinjärven Lukko ry
Lahden Kortteliliiga ry	Lapinjärven Pallojunnut ry
Lahden Laaki ry	Lappilan Nousu ry
Lahden Lavariantäjät ry	Loviisan Seudun Judoseura Arashi ry
Lahden Mailaveikot ry	Loviisan tanssiopisto ja sirkuskoulu ry
Lahden Naisvoimistelijat ry	Lusin Lukko ry
Lahden NMKY ry	Meloja ry
Lahden Pingviinit ry	Messilän Golf ry
Lahden Purjehdusseura ry	Metsän Pojat ry
Lahden Pyöräilijät ry	Myrskylän Myrsky ry
Lahden Ratsastajat ry	Namika Lahti Juniorit ry
Lahden Silhouette&Practical ry	Nastolan Metsästysampujat ry

Nastola Minton ry	SB Heinola ry
Nastolan Kiekko Juniorit ry	SC Kosken Dynamo ry
Nastolan Naseva ry	Sysmän Sisu ry
Nastolan Tennis ry	Sysmän Voimistelijat ry
Nastolan Terä ry	Tae Kwon Do Lahti ry
Nastolan Vilke ry	Tanssikerho Jam`n Roll ry
Orimattilan Judoseura ry	Tanssiklubi DANCING ry
Orimattilan Jymy ry	Tiirismaan Latu ry
Orimattilan Karate ry	Triathlon Club Heinola
Orimattilan Latu ry	Urajärven Nuoriseuran Urheilijat ry
Orimattilan Pedot ry	Urheiluseura Hollolan Toverit ry
Orimattilan Seudun Urheiluampujat ry	Valkon Vire ry
Orimattilan Taekwondoseura ry	Vekin Tuki ry
Orimattilan Voimistelijat ry	Vesi Veijarit ry
Paason Pojat ry	Vesikansan Urheilijat -78 ry
Padasjoen Urheiluampujat ry	Vesisamoilijat ry
Padasjoen Yritys ry	Vesivehmaan Vire ry
Pelicans	Vierumäen Golfseura ry
Pelicans 2000 Hollola ry	Vierumäen Jytinä ry
Pertunmaan Ponnistajat ry	Viipurin Reipas ry
Päijät-Häme Panthers ry	Voimistelu- ja Urheiluseura Lahden Taimi ry
Päijät-Hämeen Salibandyseura ry	
Päijät-Rasti ry	LAJILIITOT
Rastivarsat ry	Suomen Kaukalopallo- ja Ringeteliitto
Royal Cycling Team ry	Suomen Ratsastajainliitto Hämeen alue
Salpausselän Naisvoimistelijat ry	Suomen Kansainvälinen Mökkyliitto
Salpis ry	
Sananjalka ry	
SBANDY	
SB-Girls ry	

KUNNAT

Asikkalan kunta
Hartolan kunta
Heinolan kaupunki
Hollolan kunta
Hämeenkosken kunta
Kuhmoisten kunta
Kärkölän kunta
Lahden kaupunki
Lapinjärven kunta
Myrskylän kunta
Padasjoen kunta
Pertunmaan kunta
Sysmän kunta

LAJIEN ALUEET

Lahden Piirin Hiihto ry
Lahden Seudun Yleisurheilu ry
Päijät-Hämeen Suunnistus ry
Päijät-Hämeen Pesis ry
SAL:n Hämeen aluejaosto ry

MUUT YHTEISÖT

Harjulan Setlementti ry
Heinolan Kaupunkisydän ry
Heinolan kirkonkylän kyläyhdistys ry
Jyränkölän Setlementti ry
Keski-Hämeen Liikuntayhteisö ry
Kumiantien kylänyhdistys ry
Kyläyhdistys Sepän Tähti ry
Lahden Attaseakerho ry
Lahden Liikunnalla Työhön ry
Lahden Reumayhdistys ry
Lahden Seudun Kehitysvammaisten Tuki ry
Lahden Urheiluneekerit ry
Lappilan kyläyhdistys ry
Lasten Leikki ja Liikunta ry
Liikuntakeskus Pajulahti ry
Päijät-Hämeen Hengitysyhdistys ry
Päijät-Hämeen Näkövamaiset ry
Päijät-Hämeen Urheiluakatemia ry
Reippaan Naiset ry
Suomen Liikunnan Ammattilaiset ry
Suomen Urheiluopisto
Sysmän Kirjakyläyhdistys
Vartiomäki Pääsinniemen kyläyhdistys ry

